

■ Ajalehe käesolev number on pühendatud nõukogude võimu taaskelitestamise 25. aastapäevale Balti vabariikides ja jutustab sellest, milliste saavutustega võtavad aastapäeva vastu Leedu, Läti ja Eesti NSV kõrgemate tehniliste õppeasutuste üliõpilased. Materjalid on koostanud Kaunase Polütehnilise Instituudi ajalehe „Už Tarybini Moksla“, Riia Polütehnilise Instituudi ajalehe „Jaunais Inženieris“, ja Tallinna Polütehnilise Instituudi ajalehe „Tallinna Polütehnik“ toimetused. ■

VILJAKAD AASTAD

25 aastat tagasi võttis eesti rahvas oma kätte riigivõimu ja sai oma maa peremeheks. Need 25 aastat on seotud meie vabariigi töötajate ennastalgava tööga.

Tööstustoodangu maht Eesti NSV-s on nõukogude võimu aastatel kasvanud 16,9-kordseks. Kaasaegne tööstus annab kahe nädala jooksul samasuguse hulga toodangut kui kogu 1940. aasta kestel.

Kõrvuti suurimate saavutustega rahvamajanduses ja kultuuri alal tuleb ära märkida ka Tallinna Polütehnilise Instituudi tormilist kasvu.

1940. a. õppis meie instituudis ainult 700 üliõpilast ja kuni nõukogude võimu taaskestamiseni Eestis oli välja antud vaid 26 diplomit. Praegu õpib TPI-s 8000 õpilast ja ainuüksi sõjajärgsel perioodil on välja lastud üle 5000 inseneri ja ökonomisti.

Nõukogude võimu aastatel on loodud tihedad sidemed teiste kõrgemate õppeasutuste ja teadusliku uurimise instituutidega Nõukogude Liidus.

Meie edusammud õppe- ja teaduslikus töös on saanud võimalikuks ainult tänu nõukogude vennasvabariikide kõrgemate koolide rikkalike kogemuste omandamisele.

On meeldiv märkida, et meie instituudil on tihedat kontakti ja koostööd Läti ja Leedu kõrgemate õppeasutustega. Iga aastaga kasvab üliõpilaste arv, kes suunatakse õpingute jätkamiseks Kaunase Polütehnilise Instituuti ja Läti NSV kõrgematesse koolidesse. Ka meie instituut võtab vastu üliõpilasi Lätist ja Leedust neile erialadele, kus meil on hea materiaalne baas ja inseneride ning ökonomistide ettevalmistamise kogemused.

Seoses Baltimaades nõukogude võimu taaskestamisega 25. aastapäevaga tahaksin soovida meie sõprade Riia Polütehnilises Instituudis ja Kaunase Polütehnilises Instituudis edasisi edusamme meie sotsialistliku kultuuri pideval arendamisel kommunismi lõpliku võidu nimel.

A. AARNA

ENSV TA korrespondent liige, professor, tehnikadoktor, Tallinna Polütehnilise Instituudi rektor

PLAVINU HÜDROELEKTRIAAM ootab

Valkselt voolab Daugava. Rahulikult undavad turbiinid. Plavinu hüdroelektrijaama teletjuhtimispuulid taga seisab korrapidaja-insener Albert Nelson. Kogu ta tähelepanu on koondunud mõtetriistadele. NSV Liidu Loodesosa Ühendatud Energiaühenduse teemil on saanud õhtune maksimaalkoormuse aeg. Töötavad Leningradis, Eestis, Leedu, Läti soojus-elektrijaamad. Nagu kraavik ette näeb, kannavad põhkgraafik Plavinu ja Kegumi hüdroelektrijaamad. Kõik masinad töötavad, automaat-opeeraatorid jaotavad ühtlaselt koormust. Daugava jõust, mis on muudetud elektriks, saavad osa Leedu, Eesti, Läti.

See tuleb. Inimese mõte võib aega ennetades näha tulevikku. Seda enam, et see tulevik on päris lähedal. Albert Nelson ja tema sõbrad Vilhelm Možeiko, Valdis Freiberg, Jaan Cirulis, Indulis Gullis, Andris Riekstis, Sergei Umetski, Igor Trefilov — need kaheksa on praegu elektritehnika teaduskonna V kursuse üliõpilased elektrijaamade, võrkude ja süsteemide erialalt. Ise arvavad nad ennast plavlinlaste hulka. Ja seda õigusega, mida kinnitab noorte spetsialistide tööle suunamise komisjoni istungi protokoll. Ees ootab diplomiprojekti lõpetamine, siis aga, otse enne uut aastat — hüvasti, Riia! Nende alaline aadress saab olema: Peeter Stutška nimeline asula Daugava kaldal! Nend ootab hüdroelektrijaama ehitus, ootavad vanemad seltsimehed — varem RPI lõpetanud insenerid, kellele on usaldatud hüdroelektrijaama ehitamine ja eksploatatsioon.

Ka «veterane» on uues hüdroelektrijaamas kaheksa. Kui 1961. aastal geodeedid alustasid mõõtmistööd, alustasid sellega oma tööd ka soojusenergeetikute «triio». Leonard Bogatš saabus usehitusele Kegumi ehitusele koos sõlmitud organisatsioonilise töö kogemustega.

Nüüd on ta aga Plavinu hüdroelektrijaama rajava «Daugavesstrois» direktor. Hari Jaunzem töötas Kegumi hüdroelektrijaama masinasaali mehaanikuna veel üliõpilaspõlves, nüüd on ta Plavinu hüdroelektrijaama peainsener. Tehnilise osakonna juhtimine on usaldatud Anton Taukatšile.

Mõne aja pärast sai «triio» «kvartett» — saabus Emil Kumin, Plavinu hüdroelektrijaama elektrisehhi ülem. Ehitustegevuse lalenemisel tuli aeg elektriseadmete paigaldamiseks ja ehitajate pere täienes veel nelja inseneri-ehituse võrra: Peeter Lācis, 1963. a. RPI lõpetanud Juris Berzmarin, 1962. a. RPI lõpetanud Mara Akere, RPI õhtuse osakonna lõpetanud Rudolf Zivert.

Usehitus Daugaval sai omapäraseks kohtumispaigaks mitme põlvkonna inseneridele.

Üliõpilased-ekskursandid käivad siin tihti. Muidugi, mitte alati ei õnnestu neil vestelda kellegagi juhtivast «triost». On saanud nii kiired päevad. Juunis tõkestatakse Daugava võimas voog, jõgi hakkab jõudu koguma...

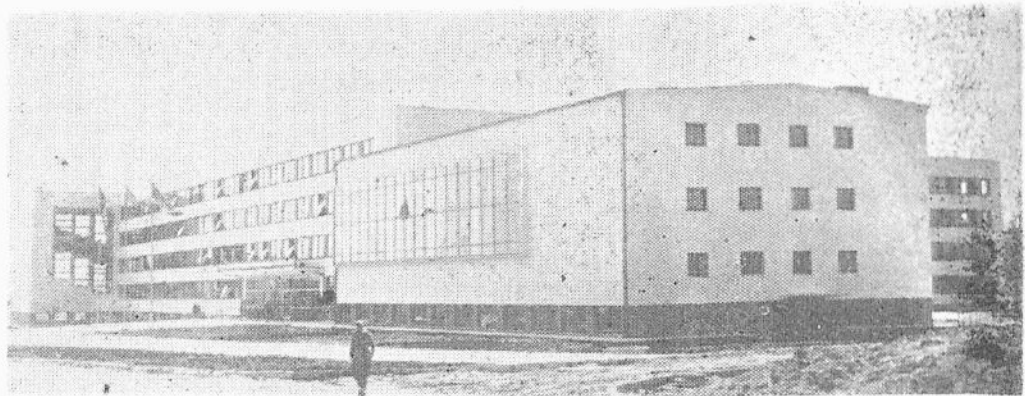
Meie rühma tutvustas usehitusega Juris Berzmarin. Innustunud näitas ta melle kõlke, mis ehitusel parajasti käsil. Muuseas ütles ta: «Pakuti puhkust — ütlesin ära. Ei või ju elust maha jääda.»

Ent melle sai neist mõõdamines öeldud sõnadest selgeks, kui kalliks peab Juris oma eriala ja seda rahvusvahelist ehitust. Siin, Plavinus, töötavad Valgevene Polütehnilise Instituudi lõpetajad, spetsialistid Lätist ja Eestist, Leningradis ja Sverdlovski monteerijad. Iga päevaga kasvab ehitajate arv — hüdroelektrijaam vajab automaatikuid, sidetehnikuid, elektrinseneri. Plavinu hüdroelektrijaam ootab uusi ja uusi ehitajaid.

A. KANBERG
RPI vanemõpetaja

TAGASI VAADATES

TÄNAPÄEV
JA MINEVIK

Meie, vanema põlvkonna esindajad, ei suuda unustada minevikku. Iga samm meie helges tänapäevas sunnib meenutama seda, millest kõik algas.

Mu elu on paljus seotud kõrgema kooliga. Juba kakskümmend aastat töotan ma Kaunase Polütehnilises Instituudis. Mu noored sõbrad, te lihtsalt ei suuda mõista oma õnne, sest teil pole võrdluseks mälestusi. Ma kirjutan tugevate ja värsketel muljetel mõjtu all: neil päevil toimus KPI üliõpilaste ühiskondade esiklapse — ehitusteaduskonnas korpusse avamine. Oststarbekus ja vajadused on seal koos luksusega. See pole miljonäride luksus ja ka mitte kallutatud kirikute luksus. See on kultuuripalae, teadusetempli luksus. Valguskülilased auditoriumid, laboratooriumid, joonestussaalid, klaas ja betoon, tamm ja plastmassid, kõik on sisustatud ehituskunstijärgse sõna järgi. Ega asjatult üks külalistest, kes viibib avapidustustel, ei küsinud muult naljatades: «Aga kas te ei kardate, et tudengitel hakkab siin meeldima, et nad hakkavad viie aasta asemel õppima kümme aastat?» Mu ette kerkisid mälestused...

Kas võisid kahekümnendate aastate tudengid unistada nendest tingimustest, millistes õpivad ja töötavad kuuekümnendate aastate üliõpilased?

Ma astusin 1928. aastal Leedu Ülikooli tehnilisse teaduskonda. Iseenesest oli see väga ju'ge samm, kuigi ametlikult polnud neid keelatud sinna astuda. Mina üksinda poleks vist ka otsustanud astuda seda sammu, kui poleks olnud veel kahte sõbratari. Koos otsustasime murda jää ja andsime avaldused, üks ehituse, teine elektrotehnika ja mina mehaanikaosakonda. Üldse oli tol ajal tehnilises teaduskonnas neli osakonda, kolm eelpoolnimetatud ja veel keemia- ja tehnoloogiosaakond. Esimesele kursusele võeti vastu 120—130 inimest, kuid lõpetas neist 10—12. Kodanlikus Leedus lõpetas ülikooli ainult 303 inseneri. Miks? Mil'est

niivõrd suur üliõpilaste väljalangemine? Põhjused on selged — polnud tingimusi õpingute jaoks. Ülikoolil puudusid ühiselamud üliõpilaste jaoks; stipendiumiga võis arvestada ainult 2—3% üliõpilastest. Stipendiumi said peamiselt geoloogid, juristid, kuid mitte tehnikud.

Kodanlik valitsus kuulutas, et inseneride kaadrit pole Leedul vaja. Omamoodi oli see isegi õige — kui pole tööstust, milleks siis insenerid?

Olukord muutus järsult peale nõukogude võimu taaskestamisest Leedus. Kõigepealt suurendati üliõpilaste vastuvõttu ja õppejõudude kaadrit. Eraldati summad laboratooriumide sisseseadete jaoks.

Fašistid katkestasid rahuliku elu Balti vabariikides. Järgnes oma «juhi» üleskutsed, jälitasid saksa vallutajad julmalt eesrindlikku intelligentsi ja üliõpilasi. 1943. aastal, viies ellu oma rassipoliitikat, sulgesid nad ülikooli täielikult.

Peale Leedu vabastamist saksa okupantidest löi Nõukogude võim kõik tingimused Kaunase Ülikooli taassünniks ning 1950. aastal loodi selle baasil kaks kõrgemat õppeasutust — Polütehniline ja Meditsiiniline Instituut.

Kui 1939. aastal oli Kaunase Ülikooli tehnilises teaduskonnas 618 üliõpilast, siis KPI rajamise momendil oli neid 1859, kuid käesoleval õppeaastal ületab üliõpilaste arv juba 14 tuhat. 1. septembril 1965. a. õpib instituudis üle 16 tuhande üliõpilase. Kui 1939. aastal tehnilise teaduskonna lõpetas 33 inimest, siis 1950. aastal oli see arv 164 ning käesoleval aastal lõpetab 1280 inimest, see on neli korda rohkem kui 20 aasta jooksul kodanlikus Leedus.

1953. aastast töötab instituudis õhtune osakond ja 1960. aastast kaugõpe. Kõrgem haridus on kättesaadav kõigile töötajatele. Kogu oma tegutsemise ajal on Kaunase Polütehniline Instituut andnud rahvamajandusele 43 erialal üle 8000 inseneri.

Käesoleval ajal on KPI-s 8 teaduskonda Kaunases, filiaal 3 teaduskonnaga Vilniuses, õhtused osakonnad Klaipedas, Saualais, Panevezises, kaugõppeosakond; 70 kateedrit, 89 laboratooriumi, 5 töökoda, teadusliku uurimistöö sektor, kolm probleemlaboratooriumi.

1. septembril 1965. aastal moodustab professorite ja õppejõudude kaader rohkem kui 1000 inimest.

KPI komsomoliorganisatsioon on vabariigi üks suuremaid. 1951. aastal heiskasid nad esimestena üliõpilaste töö- ja puhkelaagri lipu kolhoosis «Sesupe». Sellest ajast ehitavad KPI tudengid igal aastal majandus- ja kultuurihooned, elektrijaamu vabariigi kolhoosides.

Tähelepanu väärivad ka instituudi isetegevuskollektiivid. Akadeemilisele koorile ning laulu- ja tantsuansambliile on omistatud Leedu NSV teeneliste kollektiivide austav nimetus.

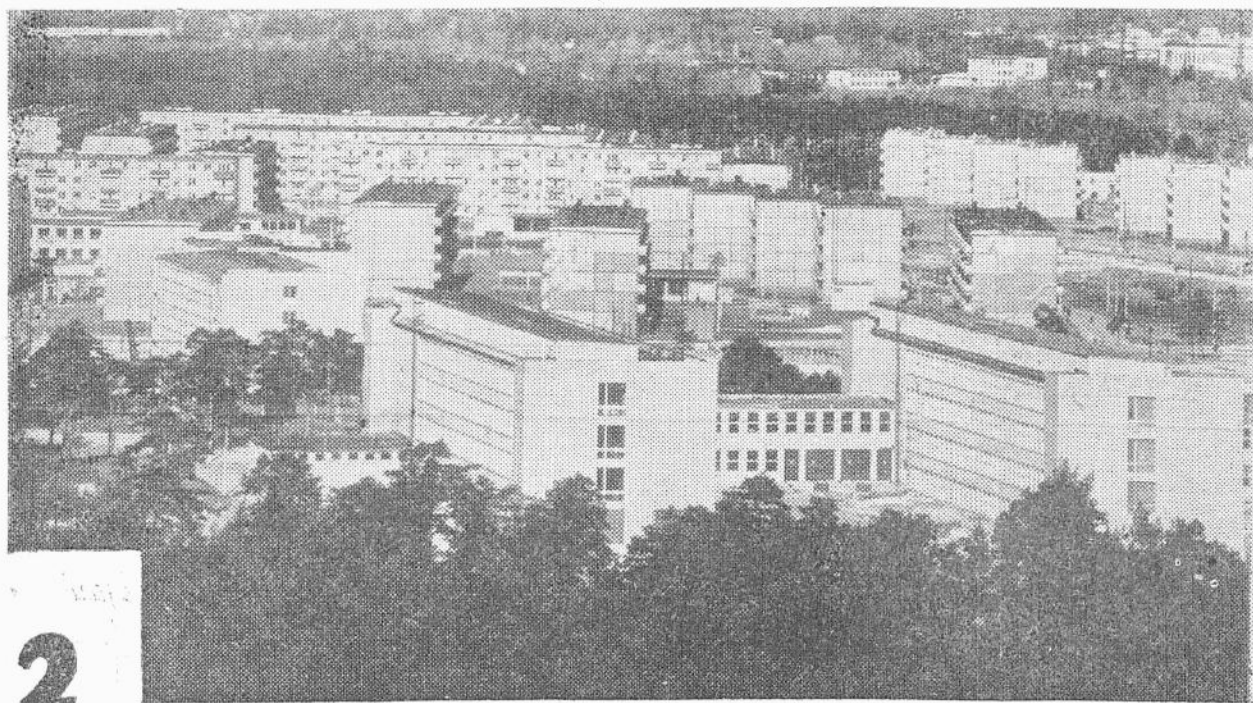
Rahvaste sõpruse peaks on muutunud KPI üliõpilaste initsiatiivil korraldatavad iga-aastased Balti vabariikide, Valgevene ja Kaliningradi oblasti üliõpilaste teaduslik-tehnilised konverentsid, ning samuti ka üliõpilaste festivalid.

Midagi sellist me ei teadnud meie, kellele õppimine muutus pidevaks mureks elatusvahendite pärast. Me ei saanud isegi mitte unistada spordist, meelelahutusest, ekskursioonidest, festivalidest...

Ja ma olen jälle tänapäevast — seisan ja vaatan heledaid ja säraavaid saale ja auditoriume ning näen mitte ainult neid: juba on olemas järgmise hoonetundament — raadioelektroniika teaduskonna hoone, järgnevat kergetööstusteaduskonna korpus. Ma näen neid kõiki — kabeksal teaduskonda, näen 16-korruselise peahoonet, ühiselamuid, staadioni — tervet meie õnnelikku õitsvat üliõpilaslinnakest, millisena ta saab olema lähemas tulevikus.

M. ŽITNIKOVENA
KPI õppeosakonna ülem.

INSTITUUT E HITAB

MUSTAMÄE PANORAAMILE ANNAVAD ILME MEIE INSTITUUDI ÕPPEKORPUSED JA ÜHISELAMUD.

Uued õppehooned ja ühiselamud Mustamäel on omandanud meie instituudi elus tähtsa koha. Mõõdund aastal asus Mustamäele mehaanikateaduskond, käesoleval suvel kolib sinna ka keemia-mäeteaduskond. Aasta lõpul on oodata ehitusteaduskonna valmimist. Pärast ehitusteaduskonna kolimist uude hoonesse võib öelda, et instituudi teadusliku ja õppetöö keskuseks on juba Mustamäel.

Ehitustööde esimesse järjekorda kuuluvad veel energeetikateaduskond ja administratiivkorpus koos raamatukoguga, millised valmivad 1966—1967. a.

Üheaegselt õppekorpus-ega rajatakse spordiehituste kompleksi. Kehakultuuri- ja spordikateedri tegevuse peamiseks on juba kandunud Mustamäele. Staadion ja suusabaas on spordikompleksi esimesed valminud objektid. Tehakse ettevalmistusi korvpalli-, võrkpalli-, tennis-, sulgpalli- ja hokiväljakute ehitamiseks. Spordibaasi keskseks ehituseks kujuneb aga spordihoone, mille

rajamist alustatakse 1967. aastal.

Ehituse teises järjekorras (1967—1970. a.) valmivad kolmas 800 kohaga ühiselamu, tehnoloogiakorpus, ehitusmasinate paviljon. Selleks, et instituut saaks oma planeeritud ilme, on vaja 5 miljoni rubla ja 65 hektarit Mustamäe männimetsa.

Uued ühiselamud võimaldavad 1965/66. õ. a. elamisvõimalusi juba 2000-le üliõpilasele ja aspirandile. Toad varustatakse moodriva ja ajakohase mööbliga, mis võimaldab pinda palju efektiivsemalt kasutada nii tööks kui ka puhkuseks. On kavas ka instituudi klubi ja kohviku loomine üliõpilaslinnakese lähedusse. Selleks sobib kõige paremini vana Gleni loss, millise oskusliku rekonstruktsiooniga saaksime huvitava puhkepaiga.

Ehitatud ja ehitatavad hooned on arvestatud nii et 1970. a. saaks Tallinna Polütehnilises Instituudis õppida 12 000 üliõpilast.

H. EESMAA
TPI haldusprorektor

EILE, TÄNA, HOMME

RPI uue ehitatava laboratooriumikorpuse juures kohtusid kahe põlvkonna esindajad. Viienda kursuse ehitusteaduskonna üliõpilane (ülemlisel fotol paremal) on vabariigi eakaaslane. Ta sündis 1940. aasta viimasel päeval. Aga kõrgema matemaatika kateedri dotsendi kt. Ernest Kronberg oli tol ajal umbes sama vana, kui praegu on Leon. Kaks põlvkonda, kaks erinevat saatust. Kuid nendes saatustes on ka ühiseid jooni.

Mõlema varajane lapsepõlv möödus sõja karmidel päevadel. Ise nad loomulikult seda ei mäleta. Leon sündis ja kasvas Riias. Ernest Kronberg nägi esmakordselt Riiait seitsmeaastase poisikesena. Ta sündis kauges Bakuus. Tema vanemad, aktiivsed revolutsioonilisest liikumisest osavõtjad Lätis, olid peale 1905. a. revolutsiooni lüüasaamist sunnitud kauaks lahkuma kodulinna.

Kaheksateistkümnendal astus Ernest Läti Ülikooli. Ka Leon polnud veel üheksateist, kui alustas õpinguid instituudis kommunistliku noorena. Algas nõukogude üliõpilase tavaliine elu: õpingud, ühiskondlik elu.

Praegu on ta ehitusteaduskonna üks paremaid üliõpilasi, rühmavanem, teaduskonna afü büroo liige. Tema foto on instituudi autahvilil. Juubeliaastal kaitseb ta diplomiprojekti. Aga Ernest sai diplomi 14 aasta möödumisel õpingute algusest. Miks? Kas ta oli üks «igavestest tudengi-

test», keda polnud vähe kodanlikus Lätis?

Esimestest õpingupäevadest alates võttis Ernest osa progressiivse üliõpilase organisatsiooni «Zemgali» tööst. 1934. aasta kevadel haaras võimu Lätis Ulmanise fašistlik klikk ja keelas ära kõik progressiivsed üliõpilaseorganisatsioonid. Ernestist sai 1934. a. augustis Läti Kommunistliku Partei liige, kes läks sügavale põranda alla. Sel ajal polnud Ernest veel 20-aastane. Noormees, kes oli kasvanud revolutsioonilises perekonnas, teadis, et fašistid ei püsi võimul, kuid nendega tuleb võidelda. Ja ta otsustas pühendada end võitlusele töörahva vabaduse eest.

Kuid ei möödunud aastatki, kui Ernest Kronberg arreteeriti. Aga noor võitleja osutus heaks konspirandiks. Süüteoendite puudumisel ja ka sellepärast, et ta polnud veel täisealine, olid võimud sunnitud ta vabastama. Teda isegi ei kustutatud üliõpilaste nimekirjast.

Kahe aasta pärast arreteeriti Ernest uuesti. Kui ta seekord ei olnud kaalukaid süüteoenditeid, oli vangistus siiski pikem. Vanglast vabanes ta 1938. aasta märtsis. Nüüd oli ta juba kustutatud üliõpilaste nimekirjast. Õpingute taastamisest ei saanud juttugi olla.

Et vältida kolmandat arreteerimist, emigreerus Ernest Kronberg partei soovitusel Soome. Teeraha sai ta partei kassast, aga

edasi tuli tal võidelda iseisvalt oma olemasoleva eest. Noormees, lõpetamata kõrgema haridusega, haaras iga töö järele: oli plekksepp, lukksepp, puhastas tänavaid lumest.

Kodumaale pöördus Ernest tagasi 1940. aasta juuli algul, kui võim oli juba rahva käes. Täie hooga algas uue elu ehitamine. Kõikjal oli tarvis inimesi. Ernest Kronbergile usaldati töö kaadriga Kohaliku Majanduse Ministriumis. Õppimisele polnud aega mõelda.

Aga aasta pärast sai Ernest Kronbergist sõdur, kes relvaga käes võitles kodumaa vabaduse ja sõltumatuse eest, jätkas võitlust nõukogude võimu eest, mida oli alustanud «põranda all» kodanlikus Lätis.

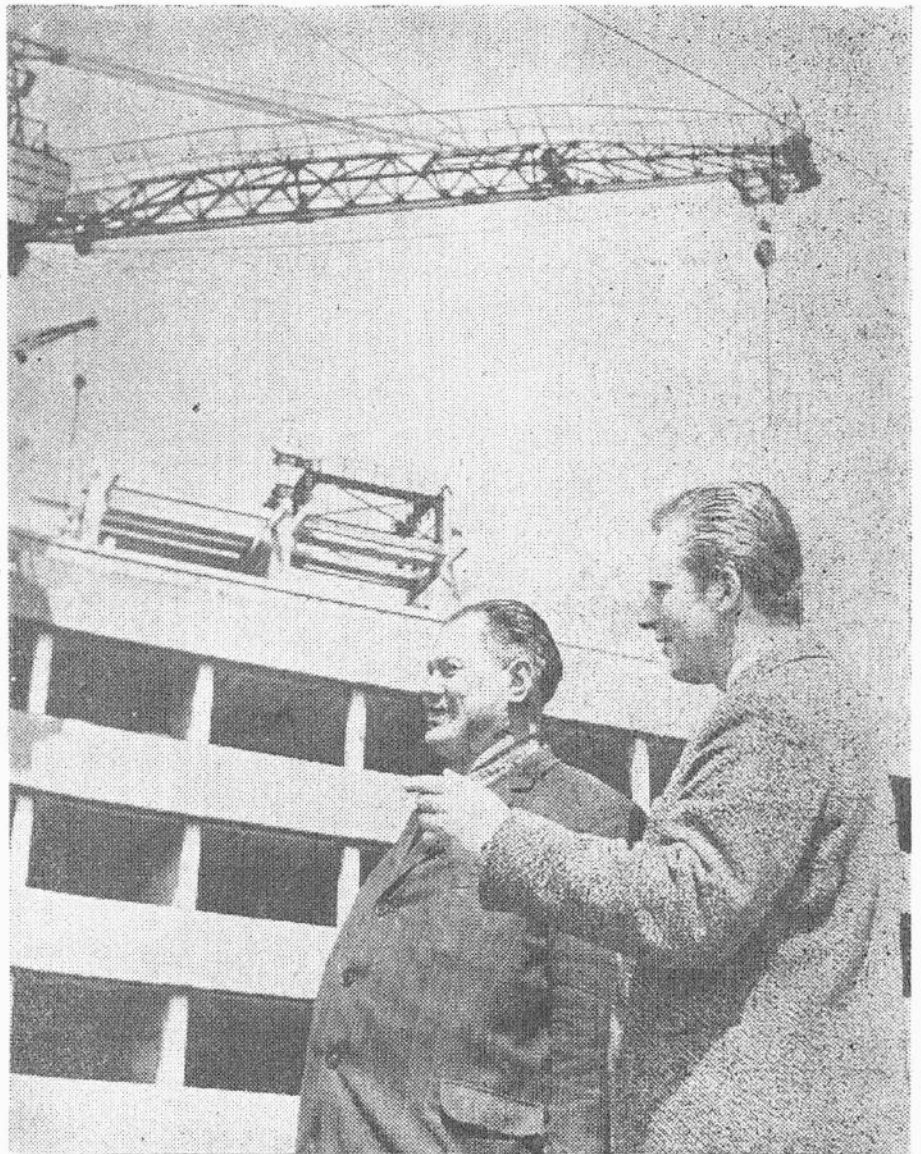
1943. aasta jaanuaris sai ta raskelt haavata. 14 kuud hospitalis, lühike puhkus ja uuesti töö. 23. oktoobril 1944 on Ernest koos vabastajatega taas Riias. Niipea kui avati ülikool, jätkas Ernest peale kaheksa-aastast vaheaega õpinguid, aastaga lõpetas kiitusega ülikooli kursuse ja temast sai õppejõud. Juba 19 aastat kasvatab ta noorsugu ning üliõpilased armastavad ja austavad teda.

Ernest Kronberg ja Leon Granateks on kahe erineva põlvkonna esindajad. Aga kolms põlvkond, kes sünnib meie päevil, kui Nõukogude Läti elab juba 25 aastat sõbralike liiduvabariikide peres, vaatab uudishimuga tundmatut maailma. Ühte selle põlvkonna esindajat, keemiateaduskonna üliõpilase Mara Maleri poega, te näete teisel fotol. Ta sündis vabariigi juubeliaastal.

Mis ootab väikest kodanikku ees? Kui ta otsustab minna ema jälgedes, siis ootab teda vana hoone asemel Kronvaldi puisteel uus avar keemiateaduskonna korpus RPI üliõpilasiinakeses Kipsalas, mille alus on rajatud poisi sünniaastal. Temal ei ole neid ebamugavusi, mis on meie tudengitel, ebamugavusi, mis on seotud instituudi tormilise kasvuga, niivõrd tormilisega, et ka kõige paremad ehitajad ei jõua sellega sammu pidada. Üliõpilasiinanna tulevad mugavad õppe- ja laboratooriumide korpused, spordibaasid, kultuuri ja elukondlikud hooned, ühe sõnaga kõik mis on üliõpilasele vajalik edukateks õpinguteks ja puhkuseks.

Aga võib-olla ta omandab sellise eriala, millest praegu veel ei oska mõelda hakkab õppima kõrgemas õppeasutuses, mida veel pole loodud. Sest iga aasta toob meie ellu uut ja head, mis lähendab meid helgele eesmärgile — kommunismile.

O. LIKSNA

Vennalikus peres

Jõudsalt kasvab Riia Polütehniline Instituut. Kuid see kasv ei oleks võimalik kogu Nõukogudemaa vennaliku abita. Seda on tunda igal sammul. Astuge sisse mistahes laboratooriumi (neid on meil üle saanud) — kõikjal leiad seadmeid, mida valmistavad nõukogude inimesed. Nad töötavad kaugel meist, kuid meil on nendega ühine eesmärk, ühised püüdlused.

Metallilõikepinke me saame Moskvast ja Tšeljabinskist, Leningradist ja Odesast, Vilniusest ja Saraatovist, Minskist ja Kuibõsevist. Harkov saadab aparatuuri kõikidele teaduskondadele, Tomskist ja Taškendist saame lampe õppe-arvutuslaboratooriumi jaoks, Saranskist — automaatikutele vajalikke materjale. Seda loetelu võiks jätkata lõpmatuseni.

Kuid mitte ainult Nõukogudemaa ei varusta meid vajalike aparaatide

ja materjalidega. Kõikides teaduskondades on seadmeid, mis tulevad teistest sotsialistlikest maadest.

Kõige laialdasemad sidemed on keemikutel. Nad saavad materjale ja aparate SDV-st, Ungarist, Poolast. Energeetikud kasutavad Tšehhoslovakkias toodetud aparatuuri, aparadiehitajad saavad materjali Ungarist. SDV saadab oma tooteid instituudi kõikidele teaduskondadele.

Veel ilmekamalt aga väljenduvad meie sidemed vennasrahvastega noorte spetsialistide tootmisalases ettevalmistamises. Nõukogude inseneril peab olema avar silmaring, kuid seda ei ole võimalik omandada ainult ühes tehases. On vaja rohkem näha, rohkem kogeda. Seepärast organiseeritakse V kursuse üliõpilaste tootmispraktikat selliselt, et nad tutvuksid vähemalt nädala jooksul väljaspool vabariigi piire

asuvate ettevõtete tööga. Sildade, teede ja lennuväljade ehitamise eriala diplomandid teevad igal aastal sõite vennasvabariikidesse. Käesoleval aastal on nende maršruudiks Riia—Kaunas—Vilnius—Minsk—Moskva—Leningrad—Tallinn.

Pajudel meie üliõpilastel on tootmispraktika väljaspool meie vabariigi piire. Praegu on 60 tulevast keemikut stažöörideks Moskva tehastes, raadiotehnikud siirduvad tootmispraktikale Lvovi ja Odessasse, automaatikud — Pensasse, Kiievisse ja Harkovisse. Soojustehnikud kavatsevad sõita Sverdlovskisse, mehaanikud, kes spetsialiseeruvad metallide survetöötlemise alal, juba töötavad Gorkis.

Nii tugevneb ja puhkeb õitsele meie vabariiki Nõukogudemaa rahvaste sõbralikus peres.

K. URBAN

Sõpruse ajaloo

Ajaloolasena on mul tulnud aastaid «kaevata» arhiivide tolmu. Mõistagi, paljud ironiseerivad — tuhnib minevikus. Kuid siiski, nagu kinnitavad kogemused, ka minevikust tuleb mõndagi õppida ja üle võtta.

Rahvaste sõprus ilmnis kõige selgemalt nõukogude võimu rasketel aegadel. Arhiivide materjalid jutustavad omakasupüüdmatust abist Baltimaade rahvastele vene ja teiste rahvaste poolt.

Oma osa nõukogude võimu kaitsel andsid ka balti rahvad. Ärevuse ja sisemise uhkustunde- ga võib lugeda Kronlinna Mereväe Baasi komissari, eestlase J. Ludri ridu Inglise laevastikule vastulöögi organiseerimises, millega ta pöördus Balti mere Sõjalaevastiku Sõja-revolutsioonilise Nõukogu liikme, leedu rahva poja sm. Penkaitise poole. Nii kasvavad endistest tsaarimadrustest väljapaistvad Nõukogude admiralid.

Eesti töörahvale on hästi tuttav kuulsad kodusõja kangelased, väljapaistvad läti rahva pojad

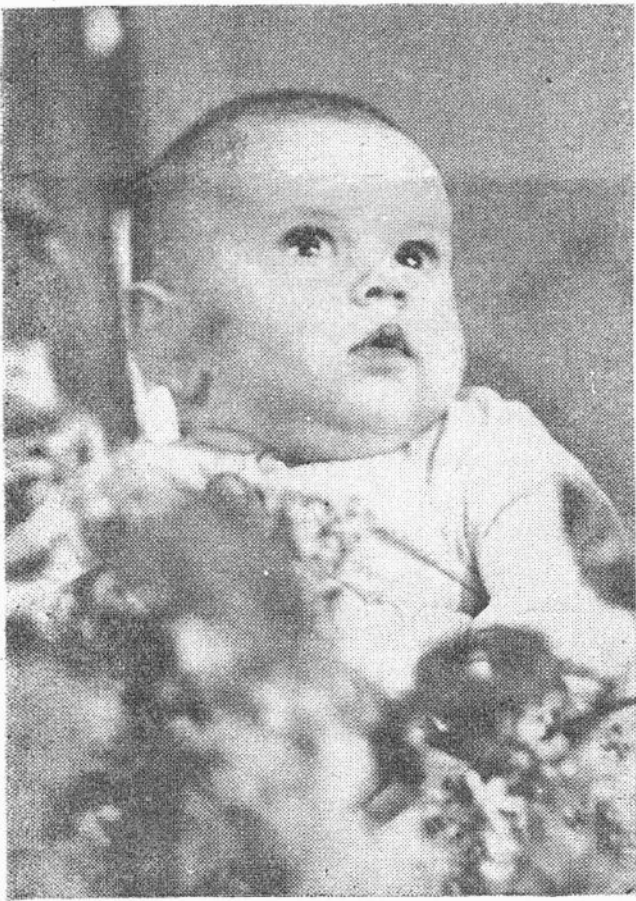
J. Fabricius ja A. Daumans. Nad võitlesid töörahva vabaduse eest ka Eesti territooriumil. Eestlane A. Kork oli 15., nn. läti armee komandöriks.

Suure Isamaasõja rasketel päevadel 1941. aastal võitlesid Tallinna all ka Nõukogude Armeeläti väeosad. Meenub raske õõ vastu 28. augustil. Taganemisel asusime koos läti võitlejatega laeval «Lace Lucerne». Suuresaare ligidal sai meie laev otsetabamuse. Olen õnnelik, et suutsin päästa hukkuvalt laevalt ka läti seltsimehi.

Saabus pidu ka meie tänavale. Me saabusime võitjatena. Eesti kaardiväe korpus aitas lüüa fašiste ka Läti territooriumil. Saabunud rahupäevil astusid meie kolm pealinna sotsialistlikku võistlusse. Koos kõikide nõukogude rahvastega võtavad ka Balti vabariigid edukalt osa inimkonna helge tuleviku — kommunismi ehitamisest.

Ü. TAIGRO
TPI Parteikomitee sekretäri asetäitja

3

Tallinna Polütehniline Instituut 1940. aasta sünnirüste lävel

Kõrgema tehnilise hariduse alused olid rajatud 1917–1919. aastatel Tallinna tööstilise ja sõjaväelaste saadikute nõukogu ja ning Eesti Tööräha Kommuuni poolt. Kuid kõrgema tehnilise õppeasutuse loodi alles 1936. aastal.

15. septembril 1936. aastal avaldusel peetud kõnedes kodanliku valitsuse juhid ning õppeasutuse rektor püstitasid üliõpilaste kui tulevaste inseneride ning tööstiliste juhtide ette «tänapäeva inseneri raskelma probleemid» — ära hoida ebasoovitatav klassivõitlus, klassivõitluse teravnemise ärahoidmiseks süvendati natsionalismi ning militarismi, võeti ära demokraatlikke õigusi, fašiseeriti riik. Isegi soome ajaleht «Suomen Sotsiaaldemokraati» kirjutas, et «Noorsoo töö Eestis korraldatakse nüüd puht sõjaväelisel». Tolleaegse Tallinna Tehnikaukooli üliõpilaseorganisatsioon osalt likvideeriti, osalt reorganiseeriti.

allutades neid kaitse- ja õppeasutuse teenistujatele ning õppejõududele nõuti vandetõotuse andmist truuduses olemasolevale korrale. Kuid iga aastaga kasvav töötajate kindel veendumus nõukogude korra, tööstilise võimu taastamise vajalikkusest.

Kasvas protest olemasoleva korra vastu ka instituudi üliõpilaste ja õppejõudude keskel.

Üliõpilased V. Sulling ning I. Stepanov olid vahetult seotud põrandaaluse kommunistliku parteiga. Mõned võtsid osa kommunistliku partei poolt juhitud kultuurhariduslike ühingute «Tuluke» ning «Ideed» üritustest. Keemilise osakonna üliõpilane B. Konstantlik võttis osa võitlustest fašismi vastu Hispaania rinnetel, kuhu ta suundus 1936. aastal. Konstantlik langes kangelasena, kaistes rahu ja demokraatiat.

Eestis hakkas kasvama eesrindlike revolutsioonilis-

te ideede mõju üliõpilaste ja õppejõudude keskel 1939. aasta sügisest. Üks kodanlikult kaitsepoliitset agentidest teatas koguni, et üliõpilaste hulgas pole aialt näha maksva korra erilist pooldamist.

Natsionalistliku ning nõukogudevastase propaganda peale vaatamata mõned õppejõud tundsid järjeste suuremat huvi Nõukogude Liidu kõrgemates õppeasutustes tehtava õppe- ning teadusliku töö vastu. Ehitusteaduskonna teedelaboratooriumis, nagu meenutab dotsent E. Kikerpill, õppejõudude eneste initsiaalilviil olid muretsetud nõukogude õpikud ning ajakirjad. Professor J. Nuut taotles mitmel korral kodanlikult valitsuselt luba Nõukogude Liidu külastamiseks, et sealsete kõrgemate õppeasutustega kohapeal tutvuda.

Nõukogude Liidu vastu tunti suuremat huvi kui rahvamajanduse teaduslikel, plaanipärastel alustel

juhtimise nähtesse, mis Eesti tehnilise intelligentsi esindajate arvates omas suurt tähtsust meie vabariigi jaoks.

Kuu aega enne 1940. aasta jaanuaris, 18. mail saatis tolleaegne rektor prof. J. Nuut kodanlikule haridusministeeriumile memorandumis seoses uute vastuvõtuplaanidega 1940. aasta sügiseks.

Ta tuletas meelde, et tehnilise intelligentsi keskel, eriti ehitusinseneride hulgas kasvav töötaolek. Professori arvates suurendada vastuvõtu 200 üliõpilasele aastal on võimalik ainult siis, kui Eesti muutub industriaalseks riigiks ning tööstus- ja ehitustegevus saab olla juhitud plaani alusel.

Ja tõesti, ainult rahva võit, tööstusklassi võit 25 aastat tagasi avas täiesti uusi perspektiive mitte ainult rahvamajanduse, vaid ka kõrgema tehnilise hariduse arendamiseks Eesti NSV-s.

V. ARHANGELSKI
Ajalooteaduste kandidaat

Uute diplomiteemade OTSINGUL

inase Polütehnilise Insti-
tuti kateedri kollektiiv
anda oma kasvandikele
diplomitööde teemad, mis
otud tööstusega. Seepärast
ad kateedri töötajad tihe-
idet Rahvamajanduse Nõu-
vastavate valitsuste ja tea-
u uurimise asutustega.

e vabariigis jäävad mõnede
tööstusharude tehased veel
kaasaegse tehnoloogia ja
ishügieeni nõuetest. Seepä-
n osa diplomiprojekte seo-
lemasolevate tehaste re-
ruerimisega. Diplomandi-
sbutis ja I. Vasiljuskaitse
asid projekti tehase «Litens»
stlustsehi rekonstrueeri-
s. Nimetatud projekt on
d antud tehase rekonstru-
ise aluseks.

tatakse rida projekte uute
lliste kiudainete tehaste ja
ide kohta. Projekteerimisel
takse põhitähelepanu kaas-
te tehnoloogiliste skeemide
ule, tootmisprotsesside auto-
eerimisele ja mehhaniseeri-
e.

endades diplomifööde ringi,
tasid kateedri õppejõude ette
istada teadusliku uurimis-
eemad. See peegeldus ÜTÜ
erentsi temaatikas — pea-
pooled tööd tehnoloogia-
ioonis olid valminud orgaa-
keemia ja tehnoloogia ka-
i juhendamisel.

lme viimase aasta kogemu-
näitavad, et diplomiprojek-
asemel võib edukalt kasuta-
aduslikke uurimistööid. Siia-
kaitstud 7 niisugust tööd.

Diplomiprojektide asendami-
ne eksperimentaalsete töödega
laieneb. See aitab valida noort
kaadrit teadusliku töö jaoks, mi-
da väga ootavad meie teadusliku
uurimise instituudid, tehase- ja
problemlaboratooriumid. See on
õige tee kandidaatide valikul as-
pirantuuri.

Üliõpilased alustavad seda tööd
3—4 kursusel ja lõpetavad diplo-
mitöö kaitsmisega. Kateedris
on terve rida juhuseid, kus noor
insener pärast diplomitöö kaits-
mist arendab antud teemat eda-
si kandidaadi dissertatsioonini.
Dotsent S. Kutkavičius juhenda-
damisel jätkab M. Pesite pärast
eksperimentaalset diplomitöö edu-
kat kaitsmist tööd samateemalise
dissertatsiooni juures. Sama võib
öelda ka noore inseneri V. Bar-
kauskase kohta, kes samuti töö-
tab dissertatsiooni kallal, mis on
tema diplomitöö järjek. Üliõpi-
lane S. Beresnjevitsus sai polü-
kaprolaktaanide stabiliseerimise
uurimise alal autoriõigused (ju-
hendaja dots. R. Baltrušis).

Möödunud aastal kaitses diplo-
lomand G. Burniense tööd kap-
roni värvimise kinetika alal.
nүүд on see töö üle antud Leedu
NSV Tekstiilitööstuse Teadusli-
ku Uurimise Instituudile tööstu-
sesse juurutamiseks.

Praegu töötavad veel mitmed
üliõpilased eksperimentaalsete
tööde kallal. Kateedri kollektiiv
otib uusi võimalusi ja vorme
diplomiprojektide jaoks, et ette
valmistada kvalifitseeritud kaad-
rit teadusliku töö ja tööstuse
 jaoks.

A. PAULASKAS

MIDA LEITI?

Hiljuti kohtusid TPI viienda kursuse mehaanikud kohvilaua
oma kateedri õppejõududega. Arutusele tuli noore inseneri
tööstuses, õppeplaani, õppekorraldus.

- Leiti:
- noor insener peab alustama tehases tehnoloogia-alaste ülesannete täitmisega
  - tuleb arvestada iga noort spetsialisti tema võimete järgi. Organisaatorivõimetega lõpetajad rakendada neile sobivale tööle. Teoreetikutele tuleb leida uurimusliku kallakuga tööpõld
  - iga inseneri kohta peaks tulema 2—3 tehnikut
  - õppekava on lahti mõtestamata, esineb palju kordamisi
  - koos seminaride sisseviimisega ja tööseadusandluse tutvustamisega tuleks tööstusökonoomika mahtu vähemalt kahekordistada
  - ka praegune loengute süsteem on vananenud. Kas mitte asendada see trükitud erialakonspetside baasil toimuvate seminaridega.

Tavaline ÜLIÕPILANE

sekla tänava pärnadele las-
htu. Majade aknais süttivad
. Kava sädeleb tuluke soor-
ergeetika kateedri labora-
imis. Sinna jäi ainult üks
ik. Ta möödab seal midagi,
ib, joodab...

lleegid on rohkem kui kord
lt küsinud: kes ta on, kas
laborant termiliste protsessi-
automatiseerimise laboratoori-
is? Liigagi hoolas nooruk.
ed, kes teda tunnevad, tea-
et Ivar Prieditis on elektri-
rgeetika teaduskonna V
ise üliõpilane soojusenergeeri-
erialal.

r töötas laboratooriumis kom-
mestri. Päeval tehases, sest
da kursuse üliõpilastel algas
ispraktika, õhtuti tuli ta
kateedrisse.

il ei ole mingit kavatsust te-
lmapaistva kangelasena esile
. Ei, Ivar Prieditis on päris
ine üliõpilane. Ta ei ole
t väga headele hinnete
a, kuid ka mitte laiskvorst.
vuselt — lihtne, iseloomult —
e. Ei näita erilist aktiivsust
ondlikkus töös. Sellistest ei
ta kirjutama ajalehtedes,
e portreid ei panda autahva-

na aga otsustasin meie juu-
umbrisse just temast kirju-
Selliseid nagu tema on
sadu, kuid igapäev on oma
asusi, igapäev erineb teistest
gi poolest.

juba mainisin, et Ivar ei
2 aktiivsuse poolest silma.
koosolekul te meeleldi sõ-

na ei võta, ei armasta suuri kõne-
sid pidada, ei piia silma paista.
Kui aga termiliste protsesside
automatiseerimise laboratooriumi-
mis (eksisteerib esimest aastat)
tehti üliõpilastele ettepanek välja
töötada ja ehitada õppestend, siis
kõik headele hinnetele õppijad
keeldusid. Aega on niigi vähe.
Ivarit polnud vaja veenda. Ta
nõustus otsekohe.

Ja mulle meenus, kuidas mitu
aastat tagasi kolhoosis viljakorri-
tamise ajal kõik sattusid vaimus-
tusse Ivari poolt ehitatud raadi-
ogabariidilised vastuvõtjad kaa-
lusid ligi kaks kilo, Ivar aga
monteeris oma vastuvõtja seebi-
karpi.

Tundes hästi elektroonikat, ot-
sustas Ivar stenüüri välja töötada
ja ehitada elektron-impulssregu-
laatoriga ЭРС-67, mis on kohan-
datud kahe parameetri reguleeri-
miseks kaugjuhtimise teel. Oli
vaja ka regulaator osaliselt üm-
ber ehitada. Ivar tuli sellega vä-
ga hästi toime. Muide, kui ta os-
kas iseseisvalt ehitada televiisori
«Rubin», siis toime tulla sellise
regulaatoriga polnud kuigi raske.

Oma suure töö Ivar tegi vaik-
selt, suurte sõnadeta. Ei nurise-
nud materjalide puudumise üle
ega teinud etteheiteid laboranti-
dele vähesed abistamise pärast.

Ma olen veendunud, et tavali-
ne üliõpilane Ivar Prieditis ka
edaspidises töös peale instituudi
lõpetamist seisab oma kutse kõr-
gusel.

P. SAVELJEV
RPI vanemõpetaja

Vana projekt

Jäna tulid jälle koolilap-
sed. Vanapaberi järele.
Eile viisid nad peaaegu
kõik, mis meil oli and-
da. Tänaseks jäi mul arhiivikapi
põhja mõni pakk vanu kursuse-
projekte. Lapsed teavad, kus
need asuvad, sellepärast nende
tulek mind ei sega.

Veidi aja pärast sikutab aga
välke tüdruk mind käiest: onu,
kas neid seal ka vaja pole? Tõu-
sen ja vaatan. Vanad kursuse-
tööd sildade projekteerimisest.
Neid ei vaja tõesti enam keegi.

Äkki — Kepsu silla avaehtus.
Kursuseprojekt, Üliõp. V. Järve-
la, IV kursus. 1950. a.

Tuttav nimi! Avan läikivast
papist kaaned. Joonised halval
sõjajärgsel paberil — üks leht
sinakas, teine kollane. Joonestus-
paberit sel ajal ei jätkunud, joon-
istest õhkub aga selle peale vaa-
tamata praegugi suurt hoolt ja
uneta öid. Praegu on paber hea,
joonised see-eest tihti paraku
märksa halvemad. Joonistele
järgneb seletuskiri tuttavas kur-
siivis, arvutused — leht, teine.

1958. aastal lõppesid
mu tudengipäe-
vad ja sügisel as-
tusin oma esime-
sed sammud insenerina. Tööruu-
mis, kus asus minu laud, oli veel
nelja inseneri ajutine töökoht.

Ajutine sellepärast, et kõik nad
viibisid väljas, «objektidel». Ai-
nult vahel hommikuti astusid
«kontorist» läbi, et peainseneri-
ga mõne sõna vahetada ja siis
jälle mitmeks päevaks kaduda.
Nädala jooksul sain neist kolme-
ga tuttavaks, neljas aga ei tul-
nud.

«Ehitab Keila silda,» öeldi.
Ka järgmisel nädalal teda pol-
nud. Ainult mõnel korral hüüti
kõrvaltoast:

«Kas peainsener on teie toas?
Järvela on telefonil!»

Meil oli kahe toa peale üks tel-
efon.

Minu kujutluses omandas puu-
duja nende kahe nädala jooksul
tüüpilise välitöötaja-töödejuhata-
ja välimuse — nahkuub, laia-
ääreline kaabu, suured kummi-
saapad, range tuulest parkunud
nagu, võimukas ja vali hääl...
Üldiselt — läbini positiivne pea-
kangelane kirjanduses!

Ühel päeval ta lõpuks tuli —
ekskavaator oli katki läinud ja
objekti ähvardas tööseisak. Tead-
sin, et kujutlus võib petta ja
kangelane osutub, vastupidi, väi-
keseks hädiseks mehikeseks. Roma-
anides on vahel nii. Aga ta
oli lihtsalt silmatorkamatu. Keskmise
kasvuga, neljakümne ligi,
kulunud baretis ja hallis tolmumant-
liis. Aga jalas — oi, Peetrus —
jalas olid sel legendaarsel välitöötaja-
l mustad kummikallidid
kergete sandaalide otsas! Mina,
kellele murelik ema (jumal, poiss
määrati välitöödele!) oli salaja
muretsenud uued juhtnähast sää-
rikud (viimane stipp las jääb
taskurahaks), mina vaatasin neid
haledaid jalavarje ja muigasin.
Kui suur ma enda meelest olin...
ja kui väike tõeliselt. Tema aga
astus mu juurde, naeratas üle
näo, surus maheda häälega kätt:
«Tereks jah! Uus jõud, nii-
öelda: Eh-ehh-ehh! Väga rõõ-
mustav, vää-äga rõõmustav!»

Vahur Järvela sai just alus-
tada õpinguid Tallinna
Tehnikaülikoolis, kui algas
sõda. Läksid teised, läks temagi.
Võitles nagu teisedki, aga rääki-
da sellest hiljem ei armastanud.

Kord küsisin temalt kiusu pä-
rast, kas ta sõjas inimesi tappis.
See oli minu poolt inetu. Esimest
korda nägin, kuidas ta tusustas.
«Ah, mis sa pärid, ma ei tea!»

Kuidas — ei tea? Võib-olla po-
legi püssirohtu nuusutanud? Muidugi,
säärane vagane, küllap töö-
tas kuskil kõrgis või oli roodu
kirjutajaks. Teiste märguannetest
hoolimata otsustasin edasi küsi-
da.

«Kelleks sa seal... noh...
olid?»

Minuni lendas tagaetava pilk,
täis süüdlaslikke vabandusi oma
kehvasõnalisuse pärast. Talt nõuti
midagi rasket, ebameeldivat —
ta pidi sõjast rääkima.

«Kuulipi!duriks!»

Lõpuks! Aga mu kiusutuju ha-
jus. Peaaegu kolm aastat eesli-

nil — ka väga kehvale kuulipit-
si-mehele tähendab see hulka
surnuid ja haavatuid. Kuid tema
ei tahtnud seda, tema mitte!
Need teised, kes tulid vastas-
kaevikutest, automaadid vastu
kõhtu ja hallid sinelihõlmad leh-
vimas, olid teda sundinud, nagu
nad sundisid ta kaaslasti-sapööre
lõhkuma silda, mida tema ehitada
tahtis...

Seda kõike ta mulle ei öelnud,
Ma sain selle teada sõnadeta.

Vahur Järvela räägib
tudengiajast. Kus sai
ikka nalja ja oli elu!
Tõsi, kõik viis kursust tuli õpin-
gute kõrval ka töötada.

Liiga vähe oli riigil raha, et
koolitada endisi sõjamehi tasuta.
Kuid mis sellest, siis oldi noor,
uneaega võis vähem olla.

«Loengute ajal tuli tihti uni
peale. Vahel hoidis päid üleval
ainult esimene rida, ülejäänud

Insener V. Järvela (vasakul) enne montaaži oma töökaas-
lastega nõu pidamas.

tukkusid esimeste selgade var-
jus. Ja-jaa, ärge naerge midagi.
Unetarve oli nii suur, et silmad
iseenesest kinni läksid. Käsi aga,
see truu tudengikäsi jätkas oma
tööd. Sõnad muutusid algul mit-
teloetavaks, hiljem järgnes ai-
nult sakiline joon, kuni väsinud
käsi järsku laulat libises ja tin-
diioon lehe alumise serva ületas.
Mul on pooled konseptid neid
«hodograafe» täis. Ainult kadu-
nud professor Maddisoni loengu-
tel ei magatud — see oli huvitav
ja peletas une. Kõige suuremaid
tempe tegi meie rühmas aga
Jungi Brunn (teeneline meister-
sportlane ja olümpiamedalimees
Bruno Junk). Kui tema peale
mõelda... eh-ehh-ehh...»

Ta oskab kaasakiskuvalt naer-
da. Mitte laginal ja lämbudes,
nagu paljud naljaarmastajad,
vaid vaiksel, tagasihoidlikult,
kogu olemusega. Naer on kuskil
tema sees varuks. Seal võtab ta
seda ning tema «eh-ehh-ehh» on
kui kergitus, mis kogu vestleja
ringi naerma paneb, muidugi
vastavalt igaühe iseloomule kas
laginal, lämbudes või vaiksel.

Ta ei armasta raskustest rää-
kida. Kuid ta ei sallii, kui puu-
dusi ei märgata. Ta on harjunud
raskusi ületama oma jõul, aga
ta tahab, et teised teda võitjaks
tunnistaksid. See nõrkus olevat
tal juba tudengipõlvest.

Tudengitele — teedeehitajatele
on Vahur Järvela hästi tun-
tud. Kui mitte praktikaajast,
siis diplomitööde kaitsmise järgi.
Ta on ju meie instituudi õppe-
jõudude seas kõrgelt hinnatud
kui põhilik, asjatundlik ja
nõudlik diplomitööde retsensent.
Harvad ei ole ka juhud, kus
üliõpilased-diplomandid diplom-
projekte koostamise käigus
omal algatusel Vahur Järvela
üles otsivad, sest tema nõuan-
ded sildade ehitustööde organi-
seerimises osas on alati teretul-
nud. Ja kuigi ta vahel nuriseb,
et ei jõua pingelise töö kõrval
end kurssi viia sillaehituse kõige
uuemate saavutustega, on ometi
reegiks saanud, et projekti, mis
on koostatud Järvela ükspäi-
de järgi, ei «suuda» ükski retsen-
sent «läbi kukutada».

Vahur Järvela on silla-
ehitaja. Üks vähesed
Eestis, kes on võrdse
tugev nii projekteerimises kui
ehitamises. Tema arvel on rida
suuri silda — Keila sild, Jõgisoo
sild, Vaida sild, Hüturu sild,
Kepsu sild, Valingu viadukt...

Räägitakse, et vanasti läinud
silla projekti autor koos ehitus-
tööde juhatajaga silla proovimise
ajaks silla alla. Kui sild koor-
mist välja ei kannatanud, olnud
süüdlastel korrapealt karistus
käes. Vahur Järvela on kordu-
valt proovikoormamiste ajal
silla all olnud. Mitte kartusest
värisedes, vaid selleks, et silla-
talade alla kinnitatud tensomeet-
reid lugeda. Tema projekteeritud
ja ehitatud sillad ei kukkunud
sisse. Veel enam — komisjon on
alati tema tööd hinnanud «hea»
ja «väga heaga». Kui teda kii-
detakse, ütleb ta harilikult:

«Ah, mis te nüüd! Vaat, tä-
nase Meoma'd (või Laidot, või
Keskküla, s. o. töödejuhatajaid),
et nii hea töö tegi.»

Vahur Järvela projekteeris

Viadukti ehitamise juures tuli
ta heale mõttele. Keskmise, üle
raudtee viiva ava montaaži pidi
algul teostatama 40 tonnise
kandejõuga raudteekraanaga.
Te olete seda riistapuud kind-
lasti näinud — ta liigub aegla-
selt, kette lõgistades ja laseb
vilet — käib aurujõul. Tema üks
masinvahetus maksab ränka
raha. Pealegi oleks tulnud sel
puhl elektrirongide kontaktliin
mõneks päevaks lahti võtta ning
kõrvale tõsta. See tähendas aga
mitmepäevast liikluspauusi Tal-
linna ning Klooga vahel, ja
seda kesksuvisel suplushooajal.
Vahur Järvela monteeris ava
kolme tunniga, kasutades talade
paigaldamiseks kahte ekskavaa-
torit. Liiklus seisis raudteel
ainult kolm tundi. Seejuures rik-
kus Järvela tõsiselt ohutusteh-
nika reegleid — kraanad ei tohi
koormaga konksu otsas ise edasi
liikuda. Järvela ekskavaatorid
liikusid iga tala kandes 30 meet-
rit. Järvela küsis ministერი-
milt luba. Ei lubatud — juhtub
midagi, lähevad ka lubajad
kohtu alla. Kuid kõik klappis ja
riigile hoiti kokku hea hulk
raha.

... Väike tüdruk puudutas
juba mitmendat korda mu var-
rukut.
«Onu, meil on juba kõik koos.
Kas võime nüüd ära minna?»
Noogutasin ja ulatasin talle
läikivast papist kaantega kausta.
Lapsed viivad selle koos teistega
ümbertöötusele. Tehakse uusi
vihikuid, uut paberit —
uued puhtad leheküljed
uutele alustajatele.

Sinu projektid aga, Vahur
Järvela, on jäävus-
tatud selletagi aastaküm-
netes, võib-olla sajanditeks.

V. MESPÄK

Tulge klubisse „Ogonjok“

Meid juhataki, et klubi «Ogonjok» asub «Zalgrise» staadioni juures. Kuid uued majad on seal nii ühenõulised, et tuli pöörduda mängivate laste poole.

«Meie klubi on seal,» näitas üks väikemees sõrmega ning lisas, «te olete vist Vilniusest?»

Saadest teada, et me siiski Kaunasest oleme, mossitas ta veidi, kuid ühise keele leidmise kohe — sest ka Kaunase korrespondendid ei vestle nendega iga päev.

Meie ümber kogunes veel poisse. Üks hakkas kohe kiitama, et käib näiteringis, milline Rahvusvaheliseks lastekaitsepäevaks lavastas S. Maršaki «Kassi maja» ja et selles näitemängus tema, Zenonas Beinarauskas, mängib kukke.

Kohtusime klubi juhataja R. Budelevičenega. Tema jutustaski meile üliõpilaste-šeffide tööst.

«Kui saime teada, et meie klubi šeffideks hakkavad raadioelektronikateaduskonna komponoored, ei oodanud me neilt erilisi tegusid. On olnud teisiigi lubajaid, kuid lubadustest kaugemale ei jõutud. Seekord olin aga üllatunud kui meile tuli 12 üliõpilast. Ma ei lootnud, et leidub nii palju entusiaste. Kuid nad ainult ei tulnud, vaid ka tegid — asutasid ringe ja juhtisid neid.»

Kohtasime teise kursuse üliõpilast Kanaparitet, kes õpetab oma kasvandikele joonistamist (foto). Ta näitas meile joonistusi, voolinguid ja teisi laste töid. Varsti organiseeritakse parematest töödest näitus.

Tantsurühma juhendaja R. Vileniškite ütles: «Lapsi peab õpetama ilusasti tantsima. Kahju vaid, et minu tantsijad liiga erineva kasvu ja temperamendiga on. Kuid see pole takistus.»

Varsti saab klubi lauatennise laua. Treener A. Sadauninkas juba «värab» huvilisi.

Kui majavalitsus annab lubatud ruumid, siis hakkab vilgas

tegevus ka fotolaboratooriumis ja raadiokabinetis.

Lapsed armastavad oma abiliisi. Viimastele on see aga samuks eeskujuliku õpperühma nimetuse taotlemisel.

A. OTAS ja G. RAUDONIS

MEIE RÜHM

1962. a. suvisel teelahkmel. Otsus on langetatud — õppida majandusteadust Tallinna Polütehnilises Instituudis. Pärast pingutavaid sisseastumiseksameid algas meie elus uus etapp. Vana sõna ütleb: «Iga algus on raske» ja ka meie ei olnud selles erandid. Päeval tööl ja õhtul loengutel, nii mõõdus meie esimene üliõpilasaasta. Kes ei suutnud pingele vastu pidada, see pidi end tunnustama võidetuks keerukate majandusteaduste probleemide ees. Esimese aasta põnevaimaks sündmuseks oli kahtlemata meie «lõõmine» tudengiteks, mille kinnituseks iga «rebane» jõi võidukarikast lonksu veini. Nüüd algas tõeline tudengielu. Kõrvuti õppeülesannete täitmise-ga ei jäänud meie pealtvaatajateks ühiskondlike tööde tegemisel. Rühma tööplaani koostamisel tegi iga üliõpilane oma ettepaneku, et vaba aja veetmist veelgi intensiivistada. Selles ei puudunud kohtumised rahvamajanduse nõukogu juhtivate töötajatega, ühised kohvijoomised, kino- ja teatrikülastused. Koos sellega me ei unustanud ka oma tähtsat ülesannet — hästi õppida. Oppeedukuse tõstmiseks meil oli palju vaeva ja tööd. Ja ega tulemused ei jäänud tulemata. Rühma nimi figureeris pidevalt instituudi kolme parima hulgas. Kahtlemata aitavad sellele kaasa ka rühmakoo-

tegevus ka fotolaboratooriumis ja raadiokabinetis.

Lapsed armastavad oma abiliisi. Viimastele on see aga samuks eeskujuliku õpperühma nimetuse taotlemisel.

A. OTAS ja G. RAUDONIS

Nagu iga uus üritus, kutsub liikumine eesku-

juuliku õpperühma nimetuse eest veel esile palju arva-

vaidlusi ja isegi kõhklusid. Võib kuulda arva-

must, et võistlust ei saa alustada enne kui rüh-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

juuliku õpperühma nimetuse eest veel esile palju arva-

vaidlusi ja isegi kõhklusid. Võib kuulda arva-

must, et võistlust ei saa alustada enne kui rüh-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

mas on kujunenud tugev kollektiiv. Sellesse lii-

meie realiseerimisel tuleb aga vallutada Karpaatide ilusaid nõlvu.

Sageli räägitakse, et mis need majandusteadlased ikka on. Istu kuskil kontorilaua taga ja sori paberites. Meie arvates see siiski nii ei ole. Kui elektrinsener vaatab voltmeetri, näeb võrgu pinget, siis on talle kõik selge. Majandusmees aga ei saa veel kiita ettevõtet, kus on tootmisprogramm täidetud. Sellele mõjub mitukümmend tegurit ja kõiki seda peab jagama üks «kuiva» teaduse harrastaja — majandusmees. Majandusteadlase «kuiva» sisu liikkab ümber ka järgmine asjaolu, et meie rühma tudengid on agarad spordiharrastajad. Rühmas on juba meistersportlane, kaks esimest järgu sportlast ja kolm neikest mängivad instituudi võrkpallinaiskonnas. Kunstilise isetegevuse harrastajaid on meil ka rohkesti. Omapoolse panuse andsi sellele, et Majandusteaduskond saavutas instituudi isetegevuse ülevaatusel II koha. Meie annaksime siinjuures teistele üliõpilastele head nõu: need, kes ütlevad, et mis need majandusteadlased ikka on, peaksid tulema vaatama, kuidas me elame ja mida me teeme.

Pärast võidukat vahefinišit võtsime uued kõrgendatud kohustused, millele täitmine aitab omandada kommunistliku tööõpperühma austavat nimetust. Selleks tuleb aga õppida ja töötada veelgi paremini.

A. TARLAP

TR-61 rühmavanem

Kuidas me võtame vastu oma külalisi? Kas tunneme lauakattimise ja maitsvate supistete valmistamise kunsti? Pildil näete TPI tütarlapsi omandamas kokakunsti ja lauakattimise saladusi ÜET kodukultuuri ringis.

V. Tallo foto

meie realiseerimisel tuleb aga vallutada Karpaatide ilusaid nõlvu.

Sageli räägitakse, et mis need majandusteadlased ikka on. Istu kuskil kontorilaua taga ja sori paberites. Meie arvates see siiski nii ei ole. Kui elektrinsener vaatab voltmeetri, näeb võrgu pinget, siis on talle kõik selge. Majandusmees aga ei saa veel kiita ettevõtet, kus on tootmisprogramm täidetud. Sellele mõjub mitukümmend tegurit ja kõiki seda peab jagama üks «kuiva» teaduse harrastaja — majandusmees. Majandusteadlase «kuiva» sisu liikkab ümber ka järgmine asjaolu, et meie rühma tudengid on agarad spordiharrastajad. Rühmas on juba meistersportlane, kaks esimest järgu sportlast ja kolm neikest mängivad instituudi võrkpallinaiskonnas. Kunstilise isetegevuse harrastajaid on meil ka rohkesti. Omapoolse panuse andsi sellele, et Majandusteaduskond saavutas instituudi isetegevuse ülevaatusel II koha. Meie annaksime siinjuures teistele üliõpilastele head nõu: need, kes ütlevad, et mis need majandusteadlased ikka on, peaksid tulema vaatama, kuidas me elame ja mida me teeme.

Pärast võidukat vahefinišit võtsime uued kõrgendatud kohustused, millele täitmine aitab omandada kommunistliku tööõpperühma austavat nimetust. Selleks tuleb aga õppida ja töötada veelgi paremini.

A. TARLAP

TR-61 rühmavanem

meie realiseerimisel tuleb aga vallutada Karpaatide ilusaid nõlvu.

Sageli räägitakse, et mis need majandusteadlased ikka on. Istu kuskil kontorilaua taga ja sori paberites. Meie arvates see siiski nii ei ole. Kui elektrinsener vaatab voltmeetri, näeb võrgu pinget, siis on talle kõik selge. Majandusmees aga ei saa veel kiita ettevõtet, kus on tootmisprogramm täidetud. Sellele mõjub mitukümmend tegurit ja kõiki seda peab jagama üks «kuiva» teaduse harrastaja — majandusmees. Majandusteadlase «kuiva» sisu liikkab ümber ka järgmine asjaolu, et meie rühma tudengid on agarad spordiharrastajad. Rühmas on juba meistersportlane, kaks esimest järgu sportlast ja kolm neikest mängivad instituudi võrkpallinaiskonnas. Kunstilise isetegevuse harrastajaid on meil ka rohkesti. Omapoolse panuse andsi sellele, et Majandusteaduskond saavutas instituudi isetegevuse ülevaatusel II koha. Meie annaksime siinjuures teistele üliõpilastele head nõu: need, kes ütlevad, et mis need majandusteadlased ikka on, peaksid tulema vaatama, kuidas me elame ja mida me teeme.

Pärast võidukat vahefinišit võtsime uued kõrgendatud kohustused, millele täitmine aitab omandada kommunistliku tööõpperühma austavat nimetust. Selleks tuleb aga õppida ja töötada veelgi paremini.

A. TARLAP

TR-61 rühmavanem

meie realiseerimisel tuleb aga vallutada Karpaatide ilusaid nõlvu.

Sageli räägitakse, et mis need majandusteadlased ikka on. Istu kuskil kontorilaua taga ja sori paberites. Meie arvates see siiski nii ei ole. Kui elektrinsener vaatab voltmeetri, näeb võrgu pinget, siis on talle kõik selge. Majandusmees aga ei saa veel kiita ettevõtet, kus on tootmisprogramm täidetud. Sellele mõjub mitukümmend tegurit ja kõiki seda peab jagama üks «kuiva» teaduse harrastaja — majandusmees. Majandusteadlase «kuiva» sisu liikkab ümber ka järgmine asjaolu, et meie rühma tudengid on agarad spordiharrastajad. Rühmas on juba meistersportlane, kaks esimest järgu sportlast ja kolm neikest mängivad instituudi võrkpallinaiskonnas. Kunstilise isetegevuse harrastajaid on meil ka rohkesti. Omapoolse panuse andsi sellele, et Majandusteaduskond saavutas instituudi isetegevuse ülevaatusel II koha. Meie annaksime siinjuures teistele üliõpilastele head nõu: need, kes ütlevad, et mis need majandusteadlased ikka on, peaksid tulema vaatama, kuidas me elame ja mida me teeme.

Pärast võidukat vahefinišit võtsime uued kõrgendatud kohustused, millele täitmine aitab omandada kommunistliku tööõpperühma austavat nimetust. Selleks tuleb aga õppida ja töötada veelgi paremini.

A. TARLAP

TR-61 rühmavanem

meie realiseerimisel tuleb aga vallutada Karpaatide ilusaid nõlvu.

Sageli räägitakse, et mis need majandusteadlased ikka on. Istu kuskil kontorilaua taga ja sori paberites. Meie arvates see siiski nii ei ole. Kui elektrinsener vaatab voltmeetri, näeb võrgu pinget, siis on talle kõik selge. Majandusmees aga ei saa veel kiita ettevõtet, kus on tootmisprogramm täidetud. Sellele mõjub mitukümmend tegurit ja kõiki seda peab jagama üks «kuiva» teaduse harrastaja — majandusmees. Majandusteadlase «kuiva» sisu liikkab ümber ka järgmine asjaolu, et meie rühma tudengid on agarad spordiharrastajad. Rühmas on juba meistersportlane, kaks esimest järgu sportlast ja kolm neikest mängivad instituudi võrkpallinaiskonnas. Kunstilise isetegevuse harrastajaid on meil ka rohkesti. Omapoolse panuse andsi sellele, et Majandusteaduskond saavutas instituudi isetegevuse ülevaatusel II koha. Meie annaksime siinjuures teistele üliõpilastele head nõu: need, kes ütlevad, et mis need majandusteadlased ikka on, peaksid tulema vaatama, kuidas me elame ja mida me teeme.

Pärast võidukat vahefinišit võtsime uued kõrgendatud kohustused, millele täitmine aitab omandada kommunistliku tööõpperühma austavat nimetust. Selleks tuleb aga õppida ja töötada veelgi paremini.

A. TARLAP

TR-61 rühmavanem

meie realiseerimisel tuleb aga vallutada Karpaatide ilusaid nõlvu.

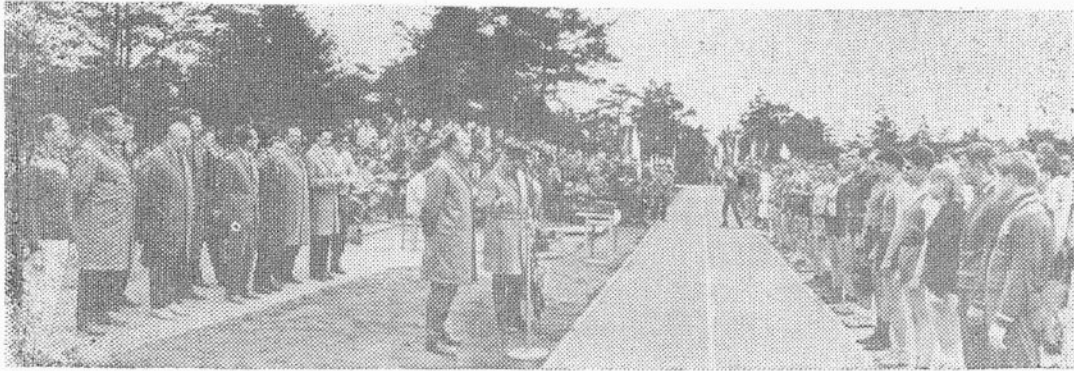
Sageli räägitakse, et mis need majandusteadlased ikka on. Istu kuskil kontorilaua taga ja sori paberites. Meie arvates see siiski nii ei ole. Kui elektrinsener vaatab voltmeetri, näeb võrgu pinget, siis on talle kõik selge. Majandusmees aga ei saa veel kiita ettevõtet, kus on tootmisprogramm täidetud. Sellele mõjub mitukümmend tegurit ja kõiki seda peab jagama üks «kuiva» teaduse harrastaja — majandusmees. Majandusteadlase «kuiva» sisu liikkab ümber ka järgmine asjaolu, et meie rühma tudengid on agarad spordiharrastajad. Rühmas on juba meistersportlane, kaks esimest järgu sportlast ja kolm neikest mängivad instituudi võrkpallinaiskonnas. Kunstilise isetegevuse harrastajaid on meil ka rohkesti. Omapoolse panuse andsi sellele, et Majandusteaduskond saavutas instituudi isetegevuse ülevaatusel II koha. Meie annaksime siinjuures teistele üliõpilastele head nõu: need, kes ütlevad, et mis need majandusteadlased ikka on, peaksid tulema vaatama, kuidas me elame ja mida me teeme.

Pärast võidukat vahefinišit võtsime uued kõrgendatud kohustused, millele täitmine aitab omandada kommunistliku tööõpperühma austavat nimetust. Selleks tuleb aga õppida ja töötada veelgi paremini.

A. TARLAP

TR-61 rühmavanem

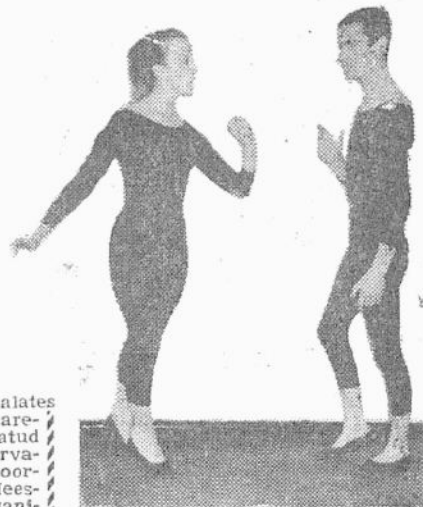

26 000 TÖÖTUNDI OHISKONDLIKUS KORRAS, KAKS AASTAT SADADE TUBLIDE TÕUKATE PINGELIST TÕOD, MAADLEMIST ALUL ÜLETAMATUTENA NÄIVATE RASKUSTEGA — NII VALMIS TPI UUS STADION. EHITUSE INITSIAATORIKS OLI TPI REKTOR A. AARNA. KES OLUKORRAS, KUS PUUDUSID MATERIAALSED VÄHENDID, TÕSTIS ÜLES KÜSIMUSTE SPORDIEHITUSE KOMPLEKSI EHITAMISEST UHISKONDLIKUS KORRAS ESIMENE ETAPP, STADION, ON VALMIS. SUVEL LAHEB LAHTI MÄNGUVALJAKU EHITAMISEGA JA PAARI AASTA PÄRAST EELSOOJENDUSEGA UJULA RAJAMISEGA. PILDIL: STADIONI PIDULIK AVAMINE.

Arusaamatus

(Riia pantomiim)
F. Linkuni fotod

TEHNIKAMEESTE koor ja selle TRADITSIOONID

Lühidalt

Igal aastal rahvusvahelisel üliõpilaspäeval korraldatakse kõigi Eesti NSV kõrgemate koolide ühine maskiball. Selles maskide põrgukatlas keeb ka kõige suurem pessimist elurõõmsaks optimistiks. Pildil näete maskeraadimundris TPedi pasunapreiliseid.

Pole laialdasemat ega haaravamast kunstilise isetegevuse vormi kui koorilaul — see innustab, kisub kaasa ja pakub väärtuslikku muusikalist meelelahutust nii lauljale endile kui ka publikule.

Käesoleva aasta lõpul saab Tallinna Polütehnilise Instituudi meeskoori 20 aastaseks. Koori esimene esinemine toimus 15. detsembril 1945. a. TPI aulas. 50 üliõpilast andsid 12 laulust koosneva iseseisva kontserdi. Muide, neli esimesel kontserdil kavas olnud laulu püüvad meeskoori repertuaaris tänapäevani.

Koori elukäigust ja kunstilistest saavutustest tuleb pikemalt juttu detsembrikuus. Täna tahaksime tutvustada koori elu veel ühest küljest — rääkida koori traditsioonidest.

Võib-olla oleks palju kinnitada lugemisele, et TPI Meeskoor sündis traditsioonidega. Ometi pandi koori traditsioonidele alus juba esimestel harjutustel. Hiljem lisandus esimestele veel rida uusi. Praegusel momendil on koori gapäevases elus kindlakujunenud tavadel määrav tähtsus.

Traditsioone ja tavasid on mitmesuguseid. On häid, iga ka kaheldava väärtusega traditsioone. Raske oleks jutustada teile kõigist suurtest ja väikestest tavadest ühekorraga. Pealegi tahaks rääkida ainult headest tavadest. Aga muide — tulge koos minuga koori harjutustele ja tutvuge ise...

Kui sisenete harjutustele ja olete seejuures koori külaline, võtab teid vastu jalgade vahele sahin vastu pörandat. See on koori traditsiooniline tervitus. Vastata võite muidugi tunduvalt rõhkem levinud traditsiooniga — käepigistuste ja tervitussõnadega. Harjutus algab üldhääleseadega. Maestro Harald Uibo vajab töö alustamiseks reipaid ja värskeid hääli, mitte haigutavaid, kärisevaid kõrisid ning nohisevaid ninasid. Häälid seab harjutuseks korda Sergei Annlo. Koori praegusest 140-liikmelisest koosseisust on kohal tublisti üle saja, sest traditsiooni kohaselt võib koori liige semestr jooksul ilma mõjusa põhjuseta puududa ainult kolm korda (nn. «kolme korra seadus»). Et laulda soovilaid leidub alati külluses, siis laisad mehed lihtsalt kustutatakse koori nimekirjast ja keegi ei protesteer — traditsioon!

Maestro võtab koori üle, meie teiega aga kasutame koorivanema M. Tõnnuse lahket abi koori eluga tutvumiseks.

Mitist osa mängib hea traditsioon koori elus? TPI Meeskoor on isetegevuskollektiiv, mis tegutseb ühiselt ka väljaspool harjutuste ja kontsertide aega. Heaks tavaks on, et peale muusika seob kooril liikmed ühine tegevus nii väljasõitudel, laupäevaõhtutel kui ka suvevaheajal. Kuna koori liikmete hulgas on palju isetegevuslasi, kes viljelevad mitut kunsti, on kombeks igal aastal korraldada koori solistide ja ansambli kontsert. Sellel esinevad lauljad, pillimehed, orkestrid, sõnakunstnikud jm. Meeskoori solistid ja ansamblid on esinenud iseseisvate kontsertidega paljudes Eesti paikades ja isegi Krimmis käinud.

Need liikmed, keda muusad pole täielikult oma võrku suutnud püüda, peavad lugu ühistest jalgrattamatkadest. Matkapeatustel pakutakse kohalikele kuulajatele ka koorilaululist külakasti, mis sõltuvalt matkameeste arvust ja koosseisust publiku poolt enam või vähem heakskiitva poolehoidu osaliseks on saanud. Talvel, kui jalgrattad talveunes on, piinatakse suusalaudu — ikka ühiselt.

Pikkadel sõrsetõhtudel istutakse koos «veteranide õhtutel» ja lastakse õlile ning juustul hea maitsa. Parimad veteranide õhtud on «spordiveteranide õhtu», «sõjaveteranide õhtu», «lahimeeste õhtu» ja «maailmarändurite õhtu». Kus palju käinud ja palju näinud «veteranid» (25–30. a. vanused) vestavad põnevaid jahi-, kala-, mere- ja poissmeheelusid. Nii sugustel õhtutel tutvuvad koori liikmed omavahel ning noored omandavad vanadelt (ja mis seal salata — tihhi vanad noortelt) koguühise ja huvitavaid teadmisi ning kombeid.

Traditsiooniliselt määratakse igale värskele laulumehele vanade koorliikmete hulgas «isa», kes noorele tutvustab koori traditsioone ja nõu. Isikliku eeskujuna juhendab teda värske tudeng küllalt lähedal ning komistamisvõimalusi pakkuvad teel. Noore laulumehe isa eksimuse puul ühiskondliku elu moraali reeglite ja koori nõuikrite ning kodukorra vastu vastutab samaväärselt ka «isa».

Palju on kuivada olnud koori maskiballist. Kui vana on see komme?

Maskiballe on korraldatud alates 1957. aastast ja tänaseni 8. Mõte arenes välja ja edasi eelpool nimetatud solistide kontserdist. Tekkis arvamus, et sellise hulga aktiivsete noorte meestega, nagu neid TPI Meeskooris laulab, oleks võimalik organiseerida peoõhtuid, milliste puhul ettevalmistustööde maht teistele kollektiividele ja ametiühingu klubi juhatusele üle jõu käib. Algus sai tehtud n-rg maskiballi populaarsus on püsinud tänapäevani. Organiseerijaid endid hakkab see vorm küll juba tüütama, sest uusi ja värskeid ideid kipub viimasel ajal väheseks jääma. Tallinna üliõpilaste seas olid aga viimasegi maskballi kutsed tükutulega otsivad. Arvatavasti korraldame neid kõigest hoolimata veelgi, sest oleme veidi ingaste sarnased — ka neist traditsioonidest, mis on muutunud tülikateks ja vähepakkuvateks, on meil raske loobuda.

Milline on koori kõige vanem traditsioon?

Kõige vanemaks traditsiooniks on korraldada koori aastapäeval kontsert «Estonias» kontserdisaalis. Seal toimus juba koori esimene aastapäevakontsert 7. jaanuaril 1947. a. varsti peale sõjas purustatud «Estonias» taastamist. Vana on ka tava osa võtta Eesti üldlaulupidudest ja külastada kontsertreisil sõpruskoore Tartus, Riias ning mujal.

Ja kõige noorem tava?

Noori tavasid pole olemas. Nimetus «traditsioon», «tava» eeldab juba ise teatavat vanust. Iga sellist hoolimata võib kuulunvat huvitavaks traditsiooniks lauluga «sisse õnnitada» Tallinna unehüütu ja eelkõige — laekraanikinosid. Teadolevali andmeil lauldi esimestena Tallinna uuel laululaval. Lauluga avati kinode «Kosmos» ja «Koit» ukseid. As' seisab selles, et meie koori ridades laulab Mati Krivel, kellele on usaldatud Tallinna mitmete unikaalsete hoonete ehitustööde juhamine (väh- ja arvatud Laululaval). Praegu püstitab ta Tallinna esimest kõrghoonet ja ka seal loodame laulda, esimestena.

Aga nüüd peame lõpetama, sest...

... koori haritusele on mõeldud esimene pool ja vaheaeg. Teise poole alguses on kombekohaselt sõna koori esimehele ja vanemale.

«22. selle kuu päeval sai lauluvend... 22. august. 31 selle kuu päeval... Nad elagu!»

Koor tõuseb püsti, sünnipäevapäevad istuvad. Laulatakse kolmekordne elagu Samuti õnnitatakse vastabellunuid ja sünninuid (muidugi lauluvendast isa kaudu). Oma liikmete abielude registreerimise tuures Perikonnas suukidele Riias laulab meeskoor traditsiooniliselt mõne laulu. Sellel kombel on ka halb külg — mõni noorem mees saab nii palju kordi Riias juhatata «traditsioonilist» protseduurikõnet kuulata, et isenda õngustava momendi saabumisel võetis silmanägu ilvuse unustada tahab ja ammu nähe kulunud teksti kaasa rahisevama hakkab.

Kui lihtike juunajamine läbi, lätkub haritus. Meie aga istame oma luuletuste võimaluse tutvuda TPI Meeskoori elu ja traditsioonidega rahvalikumat tuleval talvel. Saabuv 20. aastapäeva puhul tahab meeskoor pühendada geisthuvitatuid oma arsti ja nõuandevadesse rikkalike fotodega illustreeritud raamatu kaudu.

V. MESPÄK.
Autoteede ja pedagoogia kateedri assistent.
TPI Meeskoori teeneline liige

Riia Polütehnilises Instituudis on sport kõrges aus. Siin õpivad ja töötavad tuntud nõukogude sportlased: maailmameister korvpallis Skaidrite Smildzina, Euroopa meister akadeemilises sündmises Daina Mellenberg, kõige kiirem üliõpilane maailmas Renate Lace ja paljud teised. Kõige tähtsam on spordis aga massilisus. Instituudis tegelevad kehakultuuriga 99% üliõpilastest.

Fotol näete automaatika- ja arvutustehnikateaduskonna üliõpilasi Nõukogude Läti 25-ndale aastapäevale pühendatud jooksupõlvstardis.

Uudismaa, see on nooruse planeet. Eesti üliõpilased said 1964. a. suvel selle planeedi töökangelasteks. Kõiksetavi oblastis töötanud üliõpilaste sotsialistlikus võistluses võideti esikoht. Ja mõned päevad tagasi pakiti jälle kohvrid ja läks sõiduks. Töökangelastegu nõuab kordamist.

V. I. Lenini sünnipäeva tähistab TPI igal aastal rahvaste sõpruse nädalaga. Saabuvad küllalised paljudest vennasvabariikidest, Nõukogudemaal õppivad välismaalased, sõbrad. Koos arutatakse komsomolielu probleeme, isutatakse puid, külastatakse ettevõtteid. Sõprus tugevneb veelgi lauludes ja tantsupörandal.

Sajad vilkuvad tõrvikud, laulud ja hurraahüüded — sellisena näevad välja Tallinas traditsiooniliseks kujunenud üliõpilasrongkäigud. Tänavu tähistati rongkäiguga üliõpilaspäeva ja Võidu päeva.

Ühiselamu tuppa tuleb kontroll.
 «Korralagedus. Kes on toavanem?»
 «Otsustasime võistelda eeskujuliku toa ni-
 metuse eest ja loobusime toavanemast.»

«Kuidas defineerida liitrit?»
 «See on nii. Alguses 1/2 liitrit ja siis veel 1/2 liitrit.»

«Kuidas te kujutate ette lendu Kuule?»
 «Lihtsalt. Istud ja lendad.»

«Miks te hilinesite loengule?»
 «Kuidas. Ma tulin täna tervelt 10 minutit varem kui tavaliselt.»

Üliõpilane kirjutas dekaanile avalduse:
 «Palun lubada sooritada matemaatika eksam neljandat korda.»

Dekaani resolutsioon: «Ma ei mõista teid. Te pole ju veel ühtegi korda seda sooritanud.»

— Miks automaatikasse on nii suur konkurss?
 — Aga seal antakse ju igale tudengile isiklik automaat, mis tema asemel tuubib.

— Sa õmblesid eksamiteks ju uue kleidi. Miks sa seda siis selga ei pannud?
 — Aga automaat eksamineerib ju...

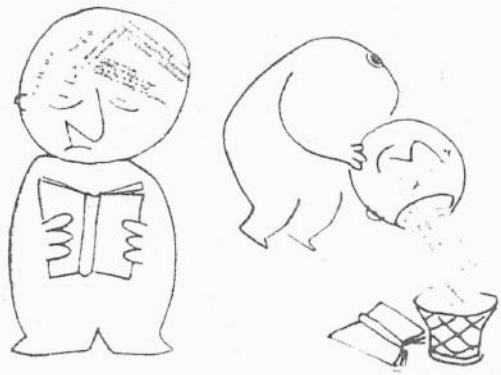

«Minu õnneks langes pinge ja kõrgema matemaatika asemel eksamineeris ta mind elementaarmatemaatikas.»

ESMASPÄEVA HOMMIKUL.

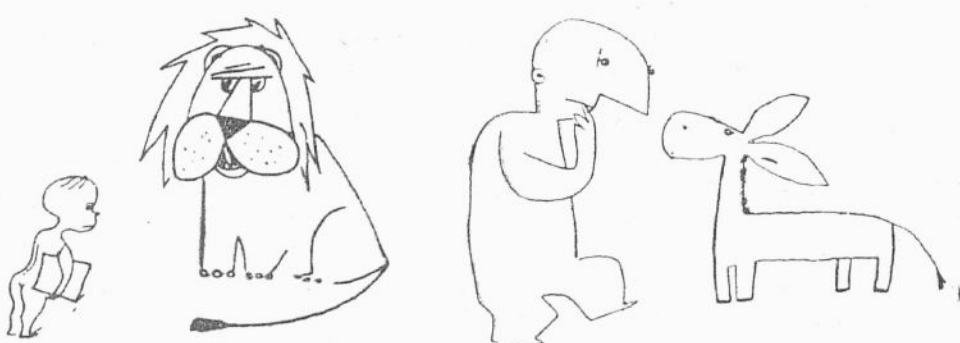

SEMINARIL.
 «Kuidas võidelda karjerismiga?»
 «Kõik karjeristid vallandada ja ülejäänud istuma panna.»

ENNE EKSAMIT PÄRAST EKSAMIT

«Palju üliõpilasi teie rühmas tegelevad kunstilise isetegevusega?»
 «Kõik tüdrukud ja üks poiss ka.»
 «Mida nad teevad?»
 «Laulavad duetti.»

Nii kujutab eksamineerijat ette I kursuse tudeng.

Nii aga kujutab eksamineerija tudengit.

EKSAMISÕKLAID

— Õelge, palun, mis värvi on magnetiit?
 — Valge.
 — Mitte päris täpselt.

— Ja, teda on tõesti parem nimetada pisut hallikaks.

— Kuid mitte täiesti halliks...

— Teil on õigus, päevavalguses on ta rohkem kollakas kui hall.

— Siiski te eksite pisut — ta on must!

«Mida te teate galvanilisest elemendist?»

Veidi aja pärast:
 «Aga sm. professor, na ei leidnud niisugust elementi Mendelejevi tabelist.»

«Kui vana on maakera?»

«6 721 300 204 aastat. Aga ma vist natuke eksisin.»

«Mis on valgusaasta?»

«See on siis, kui terve aasta jooksul pimedaks ei lähe.»

«Kes leiutas telefoni?»

«Traati tunti juba vanas Indias, poste kasutasid ürginimesed. Aga kes aparraadi leiutas, ei tea.»

«Mida te mõtlesite semestri jooksul, et ei õppinud?»

«Kiiremini eksamitega maha saada, et järgmisele kursusele minna.»

«Millist efekti annab kõrgsagedusvoolu kasutamine?»

«Kui ma seda teaksin, siis majanduslikku, sest sel juhul jääksin stipile.»

AKTIVIST...

ENNEAEGNE PÕRUMINE

Buss tühjenes. Jäid vaid üksikud reisijad, kes sõitsid üliõpilaslinnakesse. Igavletti.

Noormees lipsuga oma samaealisele naabrile:

«Loengule?»
 «Ei, eksamile.»
 «Mina ka.»

Väikitakse. Veidi aja pärast noormees lipsuga küsib:

«Millest sul eksam on?»
 «Füüsikast.»
 «Mul ka.»

Buss keerab maanteelt metsateele. Nurgal on viit: Polütehniline Instituut.

Noormees lipsuga: «Kardad ka?»

«Jah, ega see kergete pole.»

«Mina kardan hirmsasti.»

Noormees lipsuga: «Ettevalmistanud oled?»

«Mitte eriti, aega oli vähe.»

«Minul ka. Eile öösel tegin spikreid. Kui maha saan teha, on korras, kui ei, põrun.» (Näitab oma spikrite pakki.)

Buss teeb viimase käänaku ja suundub sirgele kasealleele.

Noormees lipsuga: «Kas sa jagad füüsikat?»

«Jah.»

«Mina mitte põrumugi. Läänud semestril ei käinud»

ühelgi loengul, kontrollitööd kirjutasin sõbra pealt maha. Räägitakse, et õppijõud pidi olema täielik piimahabe, ise midagi ei tea, aga teistelt on kange küsima.»

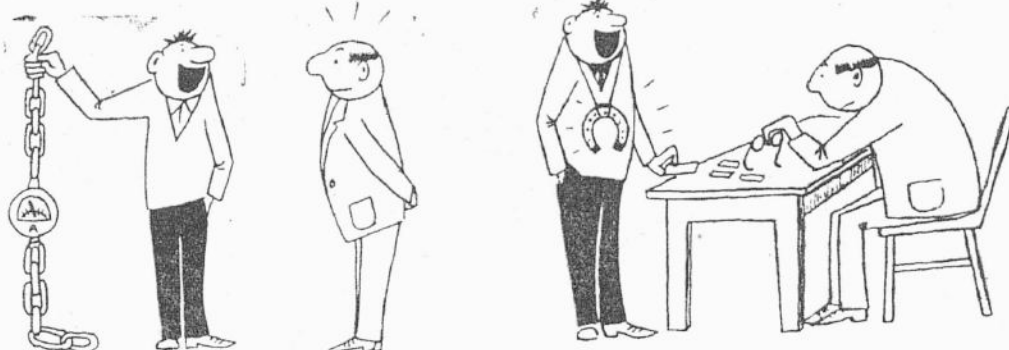
Lõpp-peatus. Lipsuga noormehe naaber:

«Muuseas, millises õpperühmas te õpite?»

«SR-77»

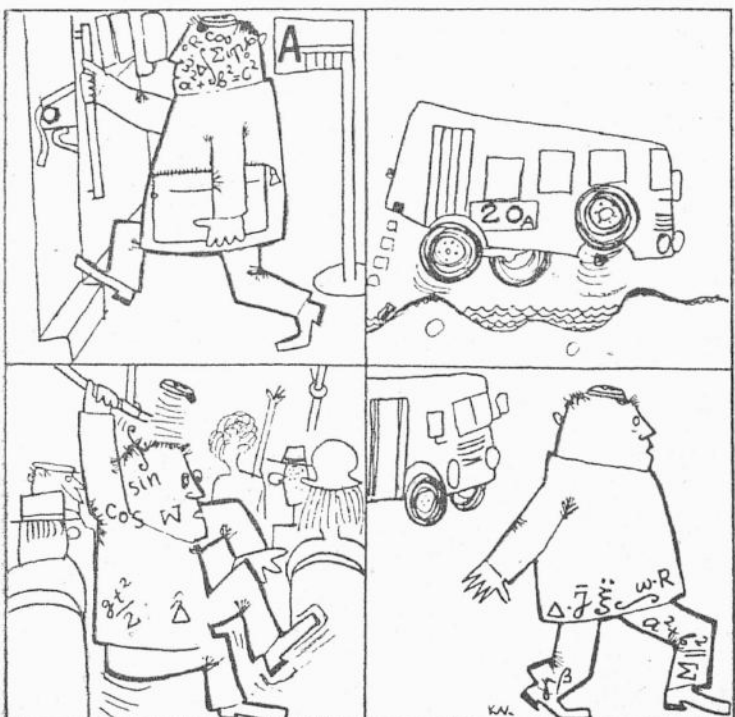
«Ah teie oletegi siis Peterson — ainuke mees, kes mul kõik loengud puudus. Noh nügemise ni, ma kiirustan. Aga ega teilgi aega ole, sest buss sõidab kohe tagasi.»

J. KODAR

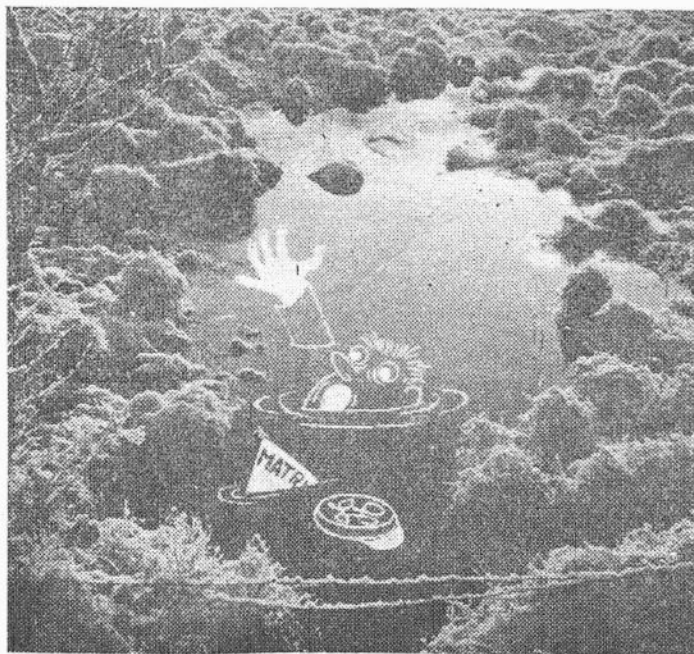

«Te ise palusite, et ma ühendaksin ampermeetri ahelasse!»

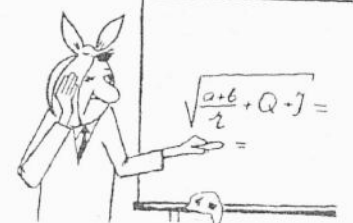
«Ma ei ole ebausklik, ma ainult armastan väga hobuseid.»

Tudeng OTU sõidab Kopli ekspressiga

APPI, EKSAMID!

OH, NEED JUURED...

Joonistuste ja karikatuuride autorid: O. Revold-Ronnberg, V. Povelaitis, L. Rumvoit ja K. Vool.

Toimetajad: A. GLUOSNIS, S. JEMELJANOVA ja V. KALPUS

Organ gartkoma, rektorata, komiteta LKSMЭ и профкома Таллинского политехнического института «Таллинский политехник», города Таллин.

Hind 4 kop. Tellimise nr. 1807 MB-06607

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk 40/42